

Klase: 4.

Priekšmets: Latviešu valoda

Stundas tēma: „Mežs un cilvēks bez vārdiem sarunājas”

Skolotāja: Ruta Stodoļņika

Stundas mērķis: Attīstīt skolēnos zināšanu, pieredzes un radošo domāšanu, esot tiešā saskarē ar mežu, apkārtējo vidi.

Stundas gaita

1. Laiks noskaņas radīšanai
2. Laiks stāstam „Koku strīds”
3. Laiks pārdomām
4. Laiks pētījumam
5. Laiks radošumam. Dzejolis kokam.
6. Laiks spēlei.
7. Stundas izvērtējums.

1. Laiks noskaņas radīšanai

Skolotāja lasa fragmentus no skolēnu domrakstiem par tēmu „Mežs un cilvēks bez vārdiem sarunājas”

2. Laiks stāstam „Koku strīds”

Ne katrai koku sēkliņai bija lemts uzdzīvot, bet dažām tomēr paveicās. Vējš tās pacēla un aiznesa uz ceļa malu, kurš vijās gar mežu. Un tā nu pēc kāda laika ceļa malā ieaugās četri koki: bērzs, priede, egles un ozols. Mazajiem kociņiem nebija viegli izspraukties caur garo grāvjalas zāli, taču tie nepadevās un varonīgi cīnījās par vietu zem saules. Trešajā vasarā to galotnītes jau pacēlās virs zāles stiebriem un strauji tiecās augšup.

Pagāja gadi. Četri skaisti koki bija izauguši mežmalā. Skaistulis bērzs ar lokanajiem zariem maigi nošalca vējā: „Vai nav tiesa, ka mana baltā tās ir visskaistākā un manu maigo lapiņu zaļums ir viskošākais?”

Egles līdz pat zemei sašūpoja savus koši zaļos, adatīgos zarus: „Eglēm ir vispareizākā forma. Mēs slejamies mežā pāri visiem kā piramīdas.”

Staltā priede pacēla savus zarus augstu debesīs: „Cik krāšņs ir mans tumši sārtais, staltais stumbrs! Mani kuplie zari ar asajām adatām tiecas tieši debesīs.”

Ozols, kādu brīdi klausījies draugu strīdā, piedāvāja: „Darīsim tā: pajautāsim cilvēkam, kurš koks ir labākais.”

Pārējie koki piekrita un sāka gaidīt cilvēku. Beidzot ceļa galā parādījās vecmāmiņa ar mazmeitiņu.

Bija karsta vasaras diena, saule cepināja, un vecmāmiņa piedāvāja mazmeitiņai nedaudz atpūsties.

Viņas ērti iekārtojās zālē zem ozola un iemīga. Kamēr viņas gulēja, mākoņi aizsedza sauli un sāka līt. Mazmeitiņa pamodās un modināja vecmāmiņu: „Vecmāmiņ, tagad mēs izmirksim līdz ādai!”

„Neizmirksim. Pārlaidīsim lietu tepat zem ozola kuplajiem zariem. Liels koks gan no svelmes, gan no lietuses, gan no lieliem vējiem pasargās,” mierīgi atbildēja vecmāmiņa.

3. Laiks pārdomām

- Kāpēc ozols palīdzēja ceļiniekiem gan no saules, gan no lietus patverties?
- Bet ziemā? Kā ozols varētu palīdzēt ceļiniekiem ziemā?
- Vai jums ir gadījies atpūsties zem kāda liela koka?
- Ar kādu cilvēku varētu salīdzināt lielo, kuplo ozolu?
- Kā jums šķiet, kādam kokam līdzināties jūs?
- Vai šis koks jūsuprāt aug Lielās Ellītes mežā?

4. Laiks pētījumam

Bērni strādā pāros. Kādi koki aug Liepas pagasta Lielās Ellītes mežā?

Skolēni veic pētījumu pierakstot koku nosaukumus, izmērot stumbru resnumu. Pieraksta mērus.

- Kura grupa atrada visvairāk koku sugu?
- Kurš izmērītais koks bija visresnākais?
- Kurš izmērītais koks bija vistievākais?

5. Laiks radošumam. Dzejolis kokam.

Bērni strādā pāros. Bērni atrod savu koku, izpēta to, aptausta, izsmaržo. Sacer dzejoļi pēc dotās shēmas.

Kas? (koka nosaukums)

Kāds? Kāds?

Kur? Kad? Ko dara?

Kāds? Kāds?

Kas?

Sacerētie dzejoļi tiek nolasīti pārējiem bērniem pie izraudzītā koka. Tā pārējiem ir iespēja iepazīties ar to.

6. Laiks spēlei

Bērni mazās grupiņās (pa 3) saņem uzdevumu bez vārdiem attēlot kartītēs aprakstīto situāciju, pārējie cenšas to atminēt.

- Koks priecājas par sauli.
- Koks lokās lielā vētrā.
- Kokus klāj sarma
- No koka krīt lapas.
- Koks ieklausās putnu dziesmās.
- Kokam plaukst pumpuri.
- Dzenis palīdz kokam atbrīvoties no kaitēkļiem, utt.

7. Stundas izvērtējums

Ar aplausiem un palēcieniem skolēni demonstrē savas izjūtas par šo stundu. Noslēgumā dzied atvadu dziesmu mežam.